

TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS OPGAVER I RELATION TIL KE-SELSKABERNE

1.0 Indledende bemærkninger

- 1.1 Bygge- og Teknikforvaltningen har modtaget et dokument, der indeholder en beskrivelse af proceduren for håndtering af forskellige sagstyper mellem KE-selskaberne og Københavns Kommune v/Miljø- og Forsyningsudvalget. I dokumentet beskrives i oversigtsform de forretningsgange, som Miljø- og Forsyningsudvalget har anvendt i relation til kontakt med de kommunale aktieselskaber, der driver forsyningsvirksomhed, og notatet er fremsendt til Bygge- og Teknikforvaltningen til brug som inspiration for tilrettelæggelsen af de fremtidige forretningsgange.
- 1.2 Denne redegørelse er opbygget således, at der under punkt 2.0 er en generel beskrivelse af, hvorledes aktieselskaber drives, herunder hvorledes ansvar og opgaver fordeles mellem aktionær, bestyrelse og direktion.

Herefter følger under punkt 3.0 bemærkninger vedrørende tilrettelæggelsen af de fremtidige forretningsgange.

2.0 Generelt om fordeling af ansvar og opgaver ved drift af aktieselskaber

- 2.1 De regler, der gælder for ledelse af aktieselskaber, er fastlagt i aktieselskabslovens kapitel 9. Det bestemmes her, at et aktieselskab skal have en bestyrelse, hvor flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være valgt af generalforsamlingen, og at bestyrelsen skal ansætte en direktion. For anpartsselskabers vedkommende er der mulighed for en afvigende ledelsesstruktur.
- 2.2 Om ansvars- og opgavefordelingen mellem bestyrelse og direktion bestemmes det i aktieselskabslovens § 54:

”Bestyrelsen og direktionen forestår ledelsen af selskabets anliggender. Bestyrelsen skal sørge for en forsvarlig organisation af selskabets virksomhed. Om det indbyrdes forhold mellem bestyrelse og direktion gælder reglerne i stk. 2 og 3....

...

Stk. 2. Direktionen varetager den daglige ledelse af selskabet og skal derved følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, med mindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for selskabets virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den trufne disposition.

Stk. 3. Bestyrelsen skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til selskabets drift. Bestyrelsen skal påse, at bogføringen og formueforvaltningen kontrolleres på en efter selskabets forhold tilfredsstillende måde. Direktionen skal sørge for, at selskabets bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.”

Af ovennævnte citat fremgår det, at direktionen har den daglige ledelse af selskabet, men at usædvanlige og væsentlige forhold skal forelægges bestyrelsen. Det fremgår endvidere, at det er bestyrelsens ansvar at sikre, at bogføring og formueforvaltning kontrolleres på tilfredsstillende vis, mens den daglige ledelse - direktionen - skal sørge for, at bogføringen sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen i øvrigt foregår på betryggende vis.

- 2.3 Om aktionærernes adgang til at øve indflydelse på virksomheden bestemmes det i aktieselskabslovens § 65, at aktionærernes ret til at træffe beslutning i selskabet udøves på generalforsamlingen. I § 71 bestemmes det, at enhver aktionær har ret til at få et bestemt emne behandlet på en generalforsamling, såfremt denne skriftligt fremsætter krav herom over for bestyrelsen i så god tid, at emnet kan optages på dagsordenen for generalforsamlingen. Da det som nævnt er generalforsamlingen, der skal vælge et flertal af bestyrelsens medlemmer, har aktionærerne på generalforsamlingen mulighed for at påvirke enkeltsager, i det omfang de måtte øn-

ske dette, og herunder ændre bestyrelsens sammensætning, hvis der er utilfredshed med ledelsen af selskabet.

3.0 Fremtidige forretningsgange

- 3.1 Københavns Borgerrepræsentation har besluttet, at Kommunen skal udøve et aktivt ejerskab over de kommunale aktieselskaber, og Borgerrepræsentationen har i forbindelse med beslutningen om at etablere den aktuelle struktur forudsat, at et antal centrale beslutninger forelægges Miljø- og Forsyningsudvalget (med virkning fra den 1. januar 2006 Teknik- og Miljøudvalget), forinden beslutning herom træffes i aktieselskaberne.

Det fremgår af det til Bygge- og Teknikforvaltningen fremsendte materiale, at Miljø- og Forsyningsudvalget har fastlagt forretningsgangen således, at Udvalget har ageret som generalforsamling i relation til samtlige de kommunale selskaber i KE-koncernen, og at Miljø- og Forsyningsudvalget på denne måde er blevet involveret i de beslutninger, der efter selskabernes vedtægter skal fremlægges på en generalforsamling.

- 3.2 Den selskabsretlige struktur, der er etableret i relation til KE-selskaberne, indebærer imidlertid, at Københavns Kommune ejer to holdingselskaber (samt to komplementarselskaber, da Kommune af skatteretlige årsager har valgt at etablere de to holdingselskaber som såkaldte partnerselskaber). I de af Københavns Kommune ejede selskaber og yderligere et selskab består bestyrelsen af tre eksternt udpegede medlemmer og to borgerrepræsentationsmedlemmer. I det sidstnævnte selskab indgår i bestyrelsen endvidere de af medarbejderne i KE-koncernen valgte medarbejderrepræsentanter. Direktionen i de samme selskaber består af den øverste daglige ledelse i KE-koncernen.
- 3.3 I de øvrige underliggende driftsselskaber, som holdingselskaberne ejer (driftsselskaberne), består bestyrelsen af direktionen i holdingselskaberne, mens direktionen i de enkelte driftsselskaber består af chefen for den relevante forsyningsart.
- 3.4 Med den koncernstruktur, der er etableret, hvor der er indskudt holdingselskaber mellem driftsselskaberne og Københavns Kommune, vil det selskabsretligt med

virkning fra 1. januar 2006 være Teknik- og Miljøudvalget, der i henhold til Københavns Borgerrepræsentations beslutning kan optræde som generalforsamling på vegne af Københavns Kommune i holdingselskaberne, hvorimod Udvalget ikke selskabsretligt udgør generalforsamlingen i driftsselskaberne, idet det er holdingselskaberne og ikke Københavns Kommune, der er den umiddelbare ejer af aktierne i driftsselskaberne.

- 3.5 Dette indebærer, at det er personer, som er tegningsberettigede for holdingselskaberne, der kan give møde som aktionærer på driftsselskabernes generalforsamlinger. Holdingselskaberne kan tegnes af den i punkt 3.2 beskrevne personkreds.

Da det således ikke er Teknik- og Miljøudvalget, der vil have den umiddelbare kompetence til som aktionær at give møde på generalforsamlingerne i de enkelte driftsselskaber, vil de forretningsgange, der er beskrevet i det til Bygge- og Teknikforvaltningen fremsendte notat, ikke umiddelbart kunne iagttages, da det heri forudsættes, at Udvalget kan optræde som aktionær på driftsselskabernes generalforsamlinger.

- 3.6 Teoretisk kan problemstillingen løses ved, at den personkreds, der er tegningsberettiget for holdingselskaberne, meddeler Bygge- og Teknikudvalget en fuldmagt til at give møde og stemme på holdingselskabernes vegne på generalforsamlingerne i driftsselskaberne. Denne konstruktion forekommer dog ikke hensigtsmæssig, idet Udvalgets adgang til at disponere da vil være baseret på en af holdingselskabernes ledelse meddelt fuldmagt.

- 3.7 Det forekommer derfor mere oplagt at tilpasse KE-selskabernes vedtægter og fastlægge forretningsgange i tilknytning hertil, som indebærer, at de centrale spørgsmål, hvor Teknik- og Miljøudvalget i fremtiden ønskes involveret i relation til KE-selskabernes drift, forelægges Teknik- og Miljøudvalget gennem de to holdingselskaber, idet det herefter alene vil være i relation til de direkte ejede selskaber, at Teknik- og Miljøudvalget vil have kompetence til at håndhæve Københavns Kommunes aktionærinteresser, mens implementeringen af de overordnede beslutninger, der skal gennemføres i driftsselskaberne, herefter vil være en koncernintern opgave, hvor der ikke vil være behov for en aktiv involvering af Teknik- og Miljøudvalget.

- 3.8 Det skal understreges, at den ændrede struktur ikke indebærer, at Teknik- og Miljøudvalget afskæres fra at få mulighed for at forholde sig til de centrale og vigtige dispositioner i relation til selskabernes drift, som Københavns Kommune har besluttet skal forelægges på politisk niveau. Den ændrede struktur vil imidlertid indebære, at Teknik- og Miljøudvalget vil gøre sin indflydelse gældende gennem Københavns Kommunes status som aktionær i holdingselskaberne, mens det herefter vil være ledelsen i holdingselskaberne, der vil skulle sikre, at beslutningerne implementeres i driftsselskaberne.
- 3.9 Konkret foreslås det, at der i de 4 direkte ejede KE-selskaber indarbejdes en vedtægtsbestemmelse med følgende indhold:

”Generalforsamlingen skal godkende følgende dispositioner

- a. *salg af hele eller væsentlige dele af selskabets virksomhed, herunder kapitalandele i datterselskaber eller lignende*
- b. *indgåelse af længerevarende og væsentlige strategiske alliancer eller andre permanente strategiske samarbejder med ikke koncernforbundne virksomheder*
- c. *optagelse af nye medejere, herunder i datterselskaber*
- d. *Overordnede beslutninger om virksomhedens strategiske udvikling, herunder fastsættelse af ejermål*
- e. *etablering af nye datterselskaber”*

- 3.10 I tillæg hertil foreslås indsat en bestemmelse til indsættelse i afsnittet om selskabets bestyrelse og direktion

”Bestyrelsen skal sikre, at der i selskabets datterselskaber ikke træffes dispositioner om nedenstående forhold medmindre generalforsamlingen i [det relevante moderselskab] har godkendt sådanne.:

- a. *valg af generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer samt udpegning af formand og næstformand for bestyrelsen i KE A/S*
- b. *salg af hele eller væsentlige dele af selskabets virksomhed, herunder af kapitalandele i datterselskaber eller lignende*
- c. *indgåelse af længerevarende og væsentlige strategiske alliancer eller andre permanente strategiske samarbejder med ikke-koncern-forbundne virksomheder*
- d. *optagelse af nye medejere, herunder i datterselskaber*
- e. *disponering af overskud*
- f. *fastsættelse af forsyningstakster*
- g. *(godkendelse af leveringsbestemmelser)¹*

I forhold til de oprindelige bestemmelser herom er den tidligere bestemmelse om at kontrakter mellem virksomheden og kommunen om virksomhedens drift tillige skulle godkendes udgået, idet Københavns Kommune forelægges disse kontrakter som direkte underskrevne part.

3.11 Som konsekvens af de gennemførte ændringer bør tillige punkt 4.10 - 4.14 i holdingselskaberne ændres således, at forpligtelserne relaterer sig til såvel holdingselskaber som datterselskaber.

¹ Det er KE's opfattelse, at leveringsbestemmelserne bør udgå som generalforsamlingsanliggende, og det er der flere grunde til. Dels fordi leveringsbestemmelserne vedrører driften, og dels fordi leveringsbestemmelserne i forvejen er underkastet offentlig/politisk kontrol, herunder i Københavns Kommune. På vand- og afløbsområdet indgår leveringsbestemmelserne henholdsvis i det vandregulativ og den spildevandsvedtægt, der i henhold til lovgivningen skal godkendes af Københavns Kommune, og ændringer heri skal godkendes af Teknik- og Miljøudvalget. På varme- og gasområdet er det et lovkrav, at leveringsbestemmelserne anmeldes til Energitilsynet, der påser om leveringsbestemmelserne er branchekonforme.

Endelig bør også bestemmelsen i vedtægternes punkt 8.1 om miljøpolitik for København justeres således, at forpligtelserne i moderselskabet formuleres så de retter sig til hele koncernen.